

# Screeningundersøkelse for MRSA, VRE og ESBL

Prosedyre gitt av:

Dato:

**Formål:** Kvalitetssikre undersøkelsene, beskrive ansvarsforhold og detaljert prosedyre.

**Ansvarlig:** Helsesekretær, i samarbeid med fastlege.

**Hva undersøkes:**

**MRSA:** Meticillinresistente stafylokokker

**VRE:** Vankomycinresistente enterokokker

**ESBL:** Bakterier med bredspektrede beta-laktamaser (ekstendert spektrum betalaktamase)

**MRSA:** penselprøver skal tas fra nese, hals og perineum (mellom kjønnsorgan og endetarm), og eventuelt fra sår eller eksem.

**ESBL og VRE:** testes på samme penselprøve fra endetarm med synlig avføring på penselen.

Hvem skal testes	Hva testes
Tidligere påvist MRSA uten 3 negative kontroller	MRSA
Alle som <b>siste 12 måneder</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Har fått påvist MRSA (selv med negative kontroller)</li><li>• Bodd i samme husstand som MRSA-positive</li><li>• Hatt nær kontakt med MRSA-positive uten beskyttelsesutstyr</li></ul>	MRSA
Alle som <b>siste 12 måneder</b> har vært utenfor Norden og har <ul style="list-style-type: none"><li>• vært innlagt på helseinstitusjon</li><li>• hatt omfattende undersøkelse eller behandling i helsetjeneste (når undersøkelsen/behandlingen har vært langvarig (flere timer), når fremmedlegemer har blitt ført gjennom hud eller slimhinner, eller lagt inn gjennom kroppsåpninger, eksempelvis kirurgiske inngrep (også i tannhelsetjenesten), dialyse, innleggelse av venekateter, urinkateter, dren, tube og lignende, samt sårbehandling, eksempelvis suturering eller stell av større sår. Tatovering eller piercing)</li><li>• arbeidet som helsearbeider, oppholdt seg i barnehjem eller flyktningeleir</li></ul>	MRSA
Alle som har kliniske symptomer på hud-/sårinfeksjon, kroniske hudsykdommer eller innlagt medisinsk utstyr gjennom hud eller slimhinner og som de <b>siste 12 måneder</b> har <ul style="list-style-type: none"><li>• oppholdt seg sammenhengende i mer enn 6 uker i land utenfor Norden</li></ul>	MRSA
Alle pasienter som i løpet av <b>siste 12 måneder</b> har vært innlagt på helseinstitusjon utenfor Norden.	VRE ESBL
Alle pasienter som har vært innlagt ved norsk eller nordisk helseinstitusjon med pågående VRE-utbrudd/ESBL-utbrudd.	VRE ESBL
Alle som har bodd sammen med person som har fått påvist VRE eller ESBL-holdige bakterier det siste året.	VRE ESBL
Alle som tidligere har fått påvist VRE eller ESBL-holdige bakterier	VRE ESBL

## PROSEDYRE

**Tidspunkt for undersøkelse:**

Ved henvendelse i skranken eller etter avtale satt opp i helsesekretær-timebok.

**Prosedyre i skranken:**

- 1) Opprett konsultasjon (**2ad**) på riktig lege og sett diagnose: **A27** Engstelig for smitte.
- 2) Rekvirer prøver: MRSA-pakke, evt VRE og/eller ESBL

- 3) Spør pasienten om sår eller væskende eksem, etter-reqvirer evt. sårpensel m. lokalisasjon.
  - 4) Åpne regningskortet og legg inn refusjon **SS**. Informer pasienten at de ikke skal betale.
- Kommentar: Prøvene sendes rutinemessig til Fürst, men ved snarlig time ved OUS kan det være aktuelt å sende prøvene til mikrobiologisk avdeling på Ullevål. Konferer med legen.

#### **Prosedyre for prøvetaker/helsesekretær:**

- 1) Ta ut etiketter.
- 2) Finn fram utstyr/ferdig prøve-kit: 3-5 eSvab, hvit kork.
- 3) Merk glassene med etiketter og still opp etter prøve-lokalisasjon.
- 4) Hent pasient til prøverom og sjekk identiteten.
- 5) Informer pasienten om prøvetakingen og spør etter sår og utslett.
- 6) Ta på hansker. Vurder om pasienten skal ligge på en kladd ved prøvetaking.
- 7) **Ta prøvene:**
  - fra nesebor, roter penselen tre ganger ytterst i begge nesebor.
  - fra svelget inkludert tonsiller.
  - fra eventuelle sår eller væskende utslett
  - fra perineum med pasienten liggende i sideleie

Evt for VRE/ESBL:

- fra endetarmen, sjekk at det er avføring på penselen.
- 8) Desinfiser benken, spritvask hendene etter at hanskene er tatt av.
  - 9) Tilkall legen for kort samtale med pasienten.  
Dersom pasienten kvier seg for undersøkelse fra perineum og endetarm kan det evt. avtales med legen at hun/han utfører testen.
  - 10) Skriv journalnotat/hent mal.
  - 11) Avtal med pasienten at de henter svaret, evt. får det tilsendt elektronisk, og noter dette i journalen.
  - 12) Klargjør prøvene for forsendelse.

#### **Legens oppgaver**

- 1) Vurdere om prøvene skal sendes til Ullevål framfor Fürst der det er aktuelt. (Samme prøvemedium brukes.)
- 2) Møte pasienten og kvalitetssikre prøvetakingen

**Ved negativ test:** Skrive ut svar for henting, evt. sende svaret elektronisk dersom dette er avtalt med pasienten. Det kan i spesielle tilfeller være aktuelt å sende svaret direkte til sykehusavdelingen.

**Ved positiv test:** Varsle pasienten og sykehusavdelingen/helseinstitusjonen så snart som mulig.

Holde seg oppdatert i henhold til Fhi's nettside. MRSA-veilederen og veiledere for ESBL og VRE gir instruks om tiltak ved positiv test.

#### **Aktuelle lenker til fhi.no:**

[Fhi.no: MRSA-veilederen](#)

[Fhi.no: ESBL holdige gramnegative stavbakterier - veileder for helsepersonell](#)

[Fhi.no: Enterokokkinfeksjon \(inkl. vankomycinresistente enterokokker, VRE\) - veileder for helsepersonell](#)